

STAPPENPLAN MEERTALIG VOORLEZEN

Wil je alle ouders van de school betrekken bij de Grote Voorleesdag voor ouders? Wil je leerlingen laten kennismaken met diverse talen en culturen? Zoek je een manier om een brug te slaan tussen de school en de leefwereld thuis? ... Dan is **meertalig voorlezen** precies hetgeen je zoekt!

Onderstaand stappenplan bevat tips om een meertalig voorleesmoment op je school te organiseren.

1. Zet alle neuzen in dezelfde richting

Hoewel onderzoek veel vooroordelen over meertaligheid ontkracht, kunnen er spanningen ontstaan over het organiseren van meertalig voorlezen. Daarom is het van groot belang op voorhand goede afspraken te maken. Zet in de verf wat je wil bereiken: een goed contact met anderstalige ouders, waardering voor de thuistaal en de meervoudige identiteit van kinderen en ouders, verhogen van de motivatie van leerlingen, taalsensibilisering en een open houding tegenover alle talen en culturen, ... De voertaal op school blijft wel het Nederlands.

2. Zoek anderstalige voorlezers

Een meertalig voorleesmoment bestaat meestal uit **twee voorlezers**: iemand die in het Nederlands kan voorlezen en een 'native speaker' voor de andere taal. Om de beurt een pagina voorlezen lukt het best om de leerlingen hun aandacht vast te houden.

Lanceer een **oproep via de school of spreek mensen aan** waarvan je weet dat ze een andere taal spreken. Ouders voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Arabisch, Bulgaars of Farsi op een uitnodiging zien staan. Hiervoor is het belangrijk te weten welke talen de ouders van je leerlingen spreken. Dit is soms meer divers dan je denkt: met mama spreekt de leerling bijvoorbeeld de ene taal en met papa de andere. De thuistaal is niet altijd dezelfde als de moedertaal.

Je hoeft niet per se te kiezen voor de meerderheidstalen, maar kan gerust ook denken aan een **minder evidente taal. Hou rekening met bepaalde taalgevoeligheden en culturele verschillen.** Zo kunnen Arabisch sprekende mensen niet altijd Arabisch lezen. Er zijn ook veel verschillen: klassiek Arabisch is niet hetzelfde als Marokkaans Arabisch. Ga niet uit van evidenties en pols altijd bij de voorlezer of er bepaalde gevoeligheden zijn om rekening mee te houden.

3. Bereid de voorlezers voor

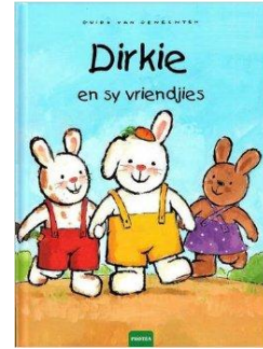
Maak indien mogelijk op voorhand kennis met de voorlezers en leg hen uit wat de bedoeling is en hoe de praktische organisatie zal verlopen, bijv. de grootte van de groep, hoe lang duurt het, ... Toets de (voor)leescapaciteiten van ouders af en geef tips indien nodig. Geef eventueel het voor te lezen boek mee naar huis om vooraf te oefenen. Het is vooral belangrijk dat de ouders zich veilig en comfortabel voelen. Voorlezen moet leuk zijn!

4. Kies een boek

De zoektocht naar een geschikt boek dat beschikbaar is in de vereiste talen is niet altijd evident. Kies een **gemakkelijk verhaal** met een bondige tekst zodat alle leerlingen zowel de Nederlandstalige als de anderstalige tekst min of meer kunnen volgen. Kies ook een boek met een **duidelijke, rechtlijnige verhaallijn** die goed te volgen is en met een herkenbaar verhaal dat **aansluit bij de leefwereld** van de leerlingen. Zorg voor een **kort verhaal** aangezien het boek telkens twee keer wordt voorgelezen. Kies voor **mooie, herkenbare prenten**. Dieren als hoofdpersoneage doen het altijd goed. Hou rekening met bepaalde culturele gevoeligheden en vermijd verhalen met stereotypen.

Wist je dat er ook prachtige **woordeloze prentenboeken** of silent books zijn? Hou er rekening mee dat dit wat meer vraagt van de voorlezer en dat het boek op voorhand doornemen zeker aangewezen is.

5. Kleed je voorleesuur in

Zorg voor een **gepaste introductie en een verwerkingsactiviteit** bij het verhaal. Bij een taalverwerkende en interculturele activiteit kunnen de leerlingen op een interactieve manier een **paar woordjes in de andere taal leren** en kan je **ingaan op de culturele achtergrond** van het verhaal. Denk bijvoorbeeld aan bepaalde voorwerpen voorzien die in het boek aan bod komen. Je kan nog meer ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld aan een mamagroep hulp te vragen. Heb je een grote groep leerlingen, dan kan je de prenten van het boek inscannen en projecteren op een witte muur of scherm.

6. De Grote Voorleesdag zelf

Neem als ouderwerking of school de tijd om de voorlezers welkom te heten. Stel de voorlezers voor aan de leerlingen en leg aan de leerlingen uit wat de bedoeling is. Zorg voor een goede interactie tussen de voorlezers en het publiek. Hoe kan je dat doen? Bijvoorbeeld door poppetjes te voorzien van de personages in het boek. Telkens een personage genoemd worden, steken de leerlingen het poppetje omhoog. Je kan ook op voorhand een gebaar afspreken telkens een personage aan bod komt, denk aan een klauwende leeuw, een grote reus, ... Vergeet na de activiteit niet om de voorlezers te bedanken. Vraag de leerlingen en de ouders wat ze ervan vonden. Moedig de ouders aan om ook thuis voor te lezen.

7. Tips en interessante websites

- Een aantal bekende prentenboeken zijn vertaald in verschillende talen zoals Frans, Engels, Italiaans, Spaans, ... Vraag ernaar in de bibliotheek of boekhandel.
- [Les- en verwerkingstips bij anderstalige prentenboeken](#): de website van O Mundo wordt niet meer onderhouden, maar alle ondersteunende materialen zijn terug te vinden bij Iedereen Leest.

- [Studio Sesam](#): deze organisatie wil culturele en sociale diversiteit zichtbaar maken in alle mogelijke vormen van externe communicatie en ontwikkelde o.a. het superdiverse kinderboekenproject SESAM.
- [Nik-Nak](#): uitgeverij van tweetalige boekjes in een 15-tal talen.
- [Salim en Suzanne](#): een uniek meertalig prentenboek
- [Lappabooks.nl](#): tweetalige kinderboeken in meer dan 17 talen
- [De Verhalenweverij](#): meertalige kamishibaiverhalen en meertalige boekjes
- Anderstalige prentenboeken 'print on demand' van [Clavis](#)
- [Bahia](#): inclusieve prentenboeken
- [Little Linguist](#): boeken in verschillende talen.
- [IBBY Europe](#): selectie kinderboeken in Europese talen.
- <https://prentenboekeninalletalen.nl/>
- [Vertaalde literatuur](#)
- Institut de monde Arabe: [Arabisch - Frans](#)
- [Bologna children's book fair](#)
- [Internationale Jugendbibliothek](#) met de jaarlijks gepubliceerde '[The White Ravens](#)' catalogus met 200 nieuwe kinder- en jeugdboeken uit meer dan 50 landen en in bijna 40 talen.
- [Hoopoe Books](#) en [Books for Pakistan](#)

Bron: Meertalig voorlezen in de bib - De Foyer

